

**Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Міністерства освіти і науки України**

**Електронне наукове видання
«Порівняльно-аналітичне право»**

№ 5, 2018

**Ужгородський національний університет
Ужгород 2018**

Порівняльно-аналітичне право – електронне наукове фахове видання юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Головний редактор:** Бисага Юрій Михайлович – доктор юридичних наук, професор
- Заст. гол. редактора:** Белов Дмитро Миколайович – доктор юридичних наук, професор
- Відповідальний секретар:** Рогач Олександр Янович – доктор юридичних наук, професор
- Члени редакційної колегії:**
- Бедь Віктор Васильович – доктор юридичних наук, професор;
  - Білаш Олександр Володимирович – доктор теології, кандидат юридичних наук, доцент;
  - Гайніш Едіта – доктор права, доктор філософії у сфері права (Словацька Республіка);
  - Громовчук Мирослава Володимирівна – кандидат юридичних наук, доцент;
  - Дрозд Олексій Юрійович – доктор юридичних наук, доцент;
  - Жежихова Мартина – кандидат юридичних наук (Словацька Республіка);
  - Лазур Ярослав Володимирович – доктор юридичних наук, професор;
  - Лемак Василь Васильович – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України;
  - Мраз Станіслав – доктор юридичних наук, професор (Словацька Республіка);
  - Рогач Іван – кандидат юридичних наук (Словацька Республіка);
  - Севрюков Олександр Павлович – доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація);
  - Семерак Олександр Созонович – кандидат юридичних наук, професор;
  - Сідак Микола Васильович – доктор юридичних наук, професор;
  - Станіш Пьотр – доктор права, професор (Республіка Польща);
  - Ступник Ярослав Валерійович – кандидат юридичних наук, доцент;
  - Уканов Казбек – доктор юридичних наук, професор (Республіка Казахстан);
  - Фазикш Василь Георгійович – кандидат юридичних наук, професор;
  - Федоренко Владислав Леонідович – доктор юридичних наук, професор;
  - Шекк Олена Олександрівна – кандидат юридичних наук, доцент (Російська Федерація);
  - Ярема Василь Іванович – доктор економічних наук, професор.

Видання «Порівняльно-аналітичне право» включено до переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з юридичних дисциплін.

Наказ Міністерства освіти і науки України № 463 від 25 квітня 2013 р.

Електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право» включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International (Республіка Польща)

*Рекомендовано до опублікування Вченою радою
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 11 від 19.11.2018 року*

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ**Берназюк Я.О.**МОТИВОВАНИСТЬ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЯК ГАРАНТІЯ РЕАЛІЗАЦІЇ
ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА.....18**Богачова Л.Л.**

ФУНКЦІЇ ПІДЗАКОННОЇ НОРМОТВОРЧОСТІ У МЕХАНІЗМІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....22

Бутирін Є.О.ЗЕМСЬКІ ДІЛЬНИЧНІ НАЧАЛЬНИКИ ЯК ОРГАН
АДМІНІСТРАТИВНО-ДВОРЯНСЬКОЇ ОПІКИ НАД ВОЛОСНИМ СУДОМ.....25**Гордуз О.А.**

СУД ПРИСЯЖНИХ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.....29

Єфремова О.П.

ПРИЧИНИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....32

Козинець І.Г., Лозицька Я.А.

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ КОЛОНАТУ В РИМСЬКІЙ ІМПЕРІЇ.....34

Мельник О.О.СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ СЕЛЯНСТВА ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ
ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТОЛІТТЯ.....37**Поляцко А.В., Юриньць Ю.Л.**ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ
СУДУ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ.....41**Рябовол Л.Т.**

«ПРАВОРозуміння» ЯК КАТЕГОРІЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ.....47

Хаустова М.Г., Цикало А.О.

ІДЕОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ЇЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ.....50

Шевченко В.С.ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ
У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ УКРАЇНИ.....54

РОЗДІЛ 2

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Алмаші М.М.КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС КОРИННОГО
МАЛОЧИСЕЛЬНОГО НАРОДУ СААМІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ФІНЛЯНДІЇ.....58**Алмаші І.М.**

ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ.....61

Барнич К.І.СВОБОДА ХУДОЖНЬОГО ВИРАЖЕННЯ ПОГЛЯДІВ: ВПЛИВ ПРЕЦЕДЕНТНОЇ ПРАКТИКИ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ НА СУДОВУ ПРАКТИКУ УКРАЇНИ.....64**Бслов Д.М., Громовчук М.В.**НОРМА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА ПРАВОВИЙ СТАТУС ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА
В КОНСТИТУЦІЙНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ: ДЕЯКІ ПИТАННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ.....67**Галіахметов І.А.**

ДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ ЯК СКЛАДНИК ПРЕДМЕТА МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА.....70

Лучко М.О.

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ.....73

Піфко О.О.ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА ОБ'ЄДНАННЯ
У ПРОФЕСІЙНІ СПІЛКИ В УКРАЇНІ ТА ОКРЕМИХ КРАЇНАХ ЄС: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....79**Попович Т.П.**МІСЦЕ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В СИСТЕМІ ЗАХИСТУ
ПРАВ ЛЮДИНИ ДЕРЖАВ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ.....82

Сметана В.В. ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ ПРАВОЗАХИСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	86
Тернавська В.М. ПРИНЦИПИ СУЧАСНОЇ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	89
Туряниця О.О. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ УКРАЇНИ ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.....	92
Цимбалістий Т.О., Зазуляк А.В., Мужилівська І.І. ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СТАТУСУ.....	95
Швець Ю.Ю. РОЗВИТОК ТА СУЧАСНИЙ СТАН НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРАВА ОСОБИ НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я.....	99
РОЗДІЛ 3	
ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО	
Антонюк О.І. ПРАВОВА ПРИРОДА КЛІНІЧНИХ ВИПРОБУВАНЬ.....	103
Блажівська Н.Є. РЕЧОВІ ПРАВА НА ЧУЖЕ МАЙНО В ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	107
Долинська М.С. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДОСТУПУ ДО ПОСАДИ НОТАРІУСА ПО ЗАКОНОДАВСТВУ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ.....	111
Затворнюк О.С. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ЩО ВИНИКАЮТЬ УНАСЛІДОК ДІЙ, ЯКІ ОБМЕЖУЮТЬ КОНКУРЕНЦІЮ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.....	115
Кривобок С.В. ДО ПРОБЛЕМИ ОБОРОТОЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ЄДИНОГО МАЙНОВОГО КОМПЛЕКСУ.....	118
Кройтор В.А. ФОРМИ ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРІТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ.....	122
Лісніча Т.В. ВИКОРИСТАННЯ ПОНЯТТЯ «ТОЛЕРАНС» У ЗАКОНОДАВСТВІ ТА КОМЕРЦІЙНІЙ ПРАКТИЦІ.....	128
Мартинюк В.А. ХАРАКТЕРИСТИКА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ПРИРОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ.....	130
Менджул М.В. ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СІМЕЙНИХ ВІДНОСИН В ПІВДЕННО-ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВАХ.....	133
Неснова С.В. АЛІМЕНТИ НА ДИТИНУ: НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА Й ОСОБЛИВОСТІ СТЯГНЕННЯ З 2018 РОКУ.....	136
Погребняк В.Я. ПЕРЕХІД СУБ'ЄКТИВНИХ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ В АБСОЛЮТНОМУ ПРАВОВІДНОШЕННІ В КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ ПЕРЕМІНИ ОСІБ.....	140
Поліщук М.Г., Кукса О.О. СУДОВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ У ЦИВІЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ.....	143
Поліщук М.Г., Сердюкова Н.В. НОВОВИЯВЛЕНІ ОБСТАВИНИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	145
Рассказова В.В. МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ ВІДСТУПНОГО У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....	147
Святошнюк А.Л. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....	150

РОЗДІЛ 4**ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО****Грудницька С.М., Руденко Л.Д.**

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ ТА ІНШИХ КРАЇНАХ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ.....153

Запорожець О.Є., Руденко Л.Д.

КОРПОРАТИВНИЙ ДОГОВІР: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ.....158

Іванова К.Ю.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ.....160

Тимошенко О.А.

ПУБЛІЧНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ІНФОРМАЦІЯ, ЩО СТАНОВИТЬ СУСПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС, У ДІЯЛЬНОСТІ ПРИВАТНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....164

Хомко Л.В.

ЕЛЕКТРОННІ СЕРВІСИ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....167

РОЗДІЛ 5**ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ****Полішко Н.Л.**

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ЗАСАД ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ ЖІНОК НА СЛУЖБУ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ І ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....170

Соловійов О.В.

ПОНЯТТЯ Й ОЗНАКИ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ ЯК СТРАХОВОГО ВИПАДКУ В СОЦІАЛЬНОМУ СТРАХУВАННІ.....172

РОЗДІЛ 6**ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО;
ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО****Біленко А.О., Біловол В.С.**

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ОСОБИСТОГО СЕЛЯНСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....177

Драницька О.С., Полох Х.М.

ЕКОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ.....180

Курман Т.В.

РЕГІОНАЛЬНА АГРАРНА ПОЛІТИКА В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА: ПРАВОВІ ПИТАННЯ.....183

Трегубенко Г.П., Воронова Т.С., Гончаренко І.В.

ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ АВТОТРАНСПОРТОМ: РИЗИКИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВИХ АСПЕКТІВ.....186

РОЗДІЛ 7**АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС;
ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО****Атаманчук Н.І.**

СТАВКИ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ.....190

Бондаренко О.С., Нізамієв Р.М.

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ КАДРОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....193

Бостан С.К., Бессонова Д.А.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ ТУРЕЧЧИНИ: СТРУКТУРА, ОБОВ'ЯЗКИ ПОВНОВАЖЕННЯ.....197

Гарбінська-Руденко А.В.

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПОДВІЙНОГО ОПОДАТКУВАННЯ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ОКРЕМИМИ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ.....200

Гармаш В.В.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ ДЛЯ КІНОЛОГІЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ.....203

Дмитрик А.Б. ЗМІСТОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ СПРАВИ ПРО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ ПРО ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ ЗА ПОРУШЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	206
Жуков С.В. ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДДІВ.....	212
Калатур М.В. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ СЛЕДСТВЕННЫХ ОРГАНОВ БЕЗОПАСНОСТИ.....	214
Кириченко Ю.М. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА МІСЦЕ В НИХ АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА.....	218
Кобзаренко М.О. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА В МЕЖАХ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ.....	221
Макаренко Н.О. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	224
Мамчур Л.О. ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ ІЗ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ.....	227
Мозговий О.О. ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРВІСНИХ ЦЕНТРІВ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ.....	230
Моїсєєв М.С. ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ.....	233
Обідник Б.М. ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ І МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ЇХ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	236
Окопник О.М., Чубар Д.Ю. ОСНОВИ ПОЛЬСЬКОЇ МОДЕЛІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ КРАЇНИ.....	239
Проць І.М. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У БЮДЖЕТНІЙ СФЕРІ.....	241
Ростовська К.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ.....	244
Скрипа Є.В. КОНТРОЛЬНО-НАГЛЯДОВІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ.....	247
Тронько О.В., Довгаль Ю.С. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ: АНАЛІЗ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ.....	250
Харенко О.В., Кальна В.С. СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО РОЗСУДУ В УКРАЇНІ.....	254
Химан Б.Ю. МИТНА СПРАВА У РОЗВИНУТИХ КРАЇНАХ СВІТУ (США, ПОЛЬЩА): ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ У НАЦІОНАЛЬНУ ПРАВОВУ СИСТЕМУ.....	258
Цуркан О.П. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ.....	261
Янішевська К.Д. ВЗАЄМОДІЯ ПОДАТКОВОГО АГЕНТА ТА ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ.....	264

Ярема О.Г. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	268
--	-----

РОЗДІЛ 8 КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Дімітров М.К. ОСОБЛИВОСТІ СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНОЇ ДІЇ ПРИ ПОГРОЗІ.....	272
Драгоненко А.О., Поляк Ю.М. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЗАКОННОЇ ТОРГІВЛІ ДОНОРСЬКИМИ ОРГАНАМИ ТА ТКАНИНАМИ ЛЮДИНИ.....	275
Єрмак О.В., Іваньков О.І. ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЗНАЧЕННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ВІКУ НЕПОВНОЛІТНЬОГО.....	278
Іваньков І.В., Мельниченко І.П. ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОКАРАННЯ У ВИДІ ДОВІЧНОГО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ.....	280
Кабанець Л.В. ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ НЕЗАКОННОМУ ПОЗБАВЛЕННЮ ВОЛІ АБО ВИКРАДЕННЮ ЛЮДИНИ	283
Карунік С.М. ДОСВІД ПРОВІДНИХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНИХ	286
Козаченко В.В., Семенгіна Д.І. БУЛІНГ В УКРАЇНІ ЯК НОВЕ ПОНЯТТЯ ХУЛІГАНСТВА СЕРЕД НЕПОВНОЛІТНИХ.....	289
Костюк В.В. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ.....	292
Кулик К.Д. ФАКТОРИ, ЩО СПРИЯЮТЬ ВЧИНЕННЮ РОЗБЕЩЕННЯ НЕПОВНОЛІТНИХ В УКРАЇНІ.....	295
Лефтеров Л.В. КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ШАХРАЙСТВ, УЧИНЕНИХ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ.....	299
Оробець К.М. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ТА ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЇ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ У КОНТЕКСТІ АКСІОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ.....	302
Пивоваров В.В., Кобринський Т.В. КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ.....	305
Сокол В.М. ЗАХОДИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	309
Ступник Я.В., Горінецький Й.І. КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ МЕХАНІЗМУ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ.....	312
Цуцкірідзе М.С. ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СЛІДЧОГО.....	315
Чернишов Г.М. КІБЕРШАХРАЙСТВО: ВИЗНАЧЕННЯ ТА КРИМІНОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ.....	318
РОЗДІЛ 9 КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	
Башта І.І., Демчик Є.О. ЩОДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ.....	322
Башта І.І., Леган О.А. ЩОДО ПИТАННЯ ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ.....	325

Глиняний О.В. ПРОЦЕСУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СЛІДЧОГО (ПРОКУРОРА), СПРЯМОВАНА НА ПІДГОТОВКУ ДО СКЛАДАННЯ ОБВИНУВАЛЬНОГО АКТА.....	327
Зайцев О.В. ПРАВОВИЙ СТАТУС СЛІДЧОГО ЗА ЧИННИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ТА ЗА КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ 1960 РОКУ: ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	331
Ламах Т.Б. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗСЛІДУВАННЯ МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ.....	334
Лисюк А.М., Бойко М.Л. ВИДИ ПОСЛУГ, ЯКІ МОЖУТЬ НАДАВАТИСЯ СУБ'ЄКТАМИ ПРИВАТНОЇ ДЕТЕКТИВНОЇ (РОЗШУКОВОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ: РЕАЛЬНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	338
Лудчак П.Я. РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАСАДИ МОВИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....	340
Максимів Л.В., Максимів О.Д. ТИМЧАСОВИЙ ДОСТУП ДО РЕЧЕЙ І ДОКУМЕНТІВ: ДЕЯКІ АСПЕКТИ.....	343
Скотинюк Я.А. ОСОБЛИВОСТІ ЗМАГАЛЬНОСТІ СТОРІН ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ У СУДІ ПРИСЯЖНИХ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ.....	346
Фещин М.А. ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КИШЕНЬКОВИХ КРАДІЖОК.....	349
РОЗДІЛ 10	
СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА	
Борзенкова В.І., Овсяннікова О.О. ДО ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В РОБОТІ СУДУ.....	353
Кулик А.О. ДО ПИТАННЯ ПРО НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ (НАЗК).....	356
Паранія С.П., Змітрович Д.І. ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮСТИЦІЇ В ОКРЕМИХ КРАЇНАХ.....	359
РОЗДІЛ 11	
МІЖНАРОДНЕ ПРАВО	
Булас Н.А. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	362
Дешко Л.М. RESTITUTIO IN INTEGRUM: ПІДХОДИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	365
Зельцер М.І. ВИКЛИКИ НАЦІОНАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ У СВІТЛІ УНІВЕРСАЛЬНОГО ПЕРІОДИЧНОГО ОГЛЯДУ.....	369
Зенін А.Д. ІННОВАЦІЇ ЯК ПРЕДМЕТ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖДЕРЖАВНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА.....	372
Киселева Е.В. МИГРАЦІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ МЕЖДУНАРОДНЫХ МЕЖПРАВИТЕЛЬСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ ОБЩЕЙ КОМПЕТЕНЦИИ.....	376
Копча В.В. ПРАВОСУДДЯ В ДЕРЖАВІ, ЗАСНОВАНІЙ НА ВЕРХОВЕНСТВІ ПРАВА: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ КРИТЕРІЇ.....	379
Кукшинова О.О., Кушнєрова Г.П. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИКІВ НА МОРІ.....	384

Шапіро В.С., Куцомеля І.І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	388
Шперун Х.В. ЧЛЕНСТВО У МІЖНАРОДНОМУ ВАЛЮТНОМУ ФОНДІ.....	391
Яцишин М.Ю. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У БОРОТБІ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ.....	395
РОЗДІЛ 12	
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА	
Савенко В.В. НОРМАТИВНА ЗУМОВЛЕНІСТЬ ПРАВОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ ЯК ФОРМИ БУТТЯ СУСПІЛЬСТВА.....	399
Сировацький В.І. ОНТОЛОГІЧНИЙ ЗМІСТ ТЕМПОРАЛЬНО-ПРОСТОРОВИХ СКЛАДОВИХ ЧАСТИН ДЕРЖАВНОГО ПРИМУСУ.....	402
РЕЦЕНЗІЇ	
Вовк В.М. РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ Н.І. БРОВКО «ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОСВІДОМОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ».....	405

ЩОДО ПИТАННЯ ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

THE QUESTION OF THE VALUE OF INFORMATION AND ANALYTICAL PROVISION OF ACTIVITIES OF LAW ENFORCEMENT BODIES

Башта І.І.,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності

Національного університету державної фіскальної служби України

Леган О.А.,

магістрант кафедри оперативно-розшукової діяльності

Національного університету державної фіскальної служби України

У статті розглянуто питання значення інформаційно-аналітичного забезпечення в діяльності правоохоронних органів України. На прикладі міжнародного досвіду розглянуто питання становлення інформаційно-аналітичного забезпечення оперативних підрозділів та суб'єктів оперативно-розшукової діяльності в цілому.

Ключові слова: інформаційно-аналітичне забезпечення, правоохоронні органи, суб'єкти оперативно-розшукової діяльності, інформація.

В статье рассмотрены вопросы значения информационно-аналитического обеспечения в деятельности правоохранительных органов Украины. На примере международного опыта рассмотрены вопросы становления информационно-аналитического обеспечения оперативных подразделений и субъектов оперативно-розыскной деятельности в целом.

Ключевые слова: информационно-аналитическое обеспечение, правоохранительные органы, субъекты оперативно-розыскной деятельности, информация.

The article considers the importance of information and analytical support in the activity of law enforcement agencies of Ukraine. The example of international experience examines the issues of formation of information and analytical support of operational units and subjects of operative-search activity in general.

Key words: information-analytical support, law enforcement bodies, subjects of operative-search activity, information.

Постановка проблеми. Діяльність будь-якого правоохоронного органу пов'язана з викриттям, розслідуванням та попередженням злочину. Та чітко зрозуміло, що це завдання не можна виконати, не володіючи інформацією про суб'єктів правопорушення. Інформація про злочини та правопорушення, а також про суб'єктів, що їх учиняють, накопичувалась у правоохоронних органах завжди. Навіть тоді, коли писемності ще не існувало, інформація про злочинців розносилася всюди. Добре відомі приклади клеймування злочинців (як одна з перших спроб поставити на облік злочинців). Із розвитком цивілізації картотеки (карткові обліки) стали невід'ємною частиною правоохоронних органів. Так, уперше директор ФБР Едвард Гувер створив механічну картотеку, запропонувавши вносити до карток не тільки прізвище ім'я та по батькові злочинця, а і його «спеціалізацію».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інформаційно-аналітичне забезпечення суб'єктів оперативно-розшукової діяльності досліджували І.В. Арістова, О.М. Бандурка, О.О. Бандурка, К.І. Беляков, А.І. Берляч, В.М. Брижко, В.Д. Гавловський, В.О. Глушков, Р.А. Калужний, Б.А. Кормич, О.В. Логінов, В.М. Росоловський, А.М. Новицький, О.В. Олійник, С.П. Ріша, Л.В. Трофімова, Д.Я. Семир'янов, І.С. Стаценко-Сургунова, В.С. Цимбалюк, М.Я. Швець та інші.

Однак дослідження цієї проблематики не досить повне і всебічне. Водночас в опублікованих працях фахівців містяться досить цікаві оригінальні ідеї і пропозиції.

Мета роботи полягає в тому, щоб на основі вивчення теоретичних та нормативних джерел і узагальнення аналізу практичної діяльності виокремити особливості інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності правоохоронних органів.

Вклад основного матеріалу дослідження. Значення відомостей, які містяться в картотеках правоохоронних органів, спецслужб та розвідки, неможливо переоцінити. Навіть у найсприятливіших умовах прийняття необхід-

ного рішення необхідно базувати на знаннях, а не на домыслах. Підтвердженням цієї теорії є існування служби Інтерпол, у складі якої немає жодного «шпіона», але яка проводить блискавичні операції по всьому світу. Основу його діяльності складають інформаційні центри, які постійно накопичують і опрацьовують величезні масиви інформації.

Із появою комп'ютерів карткові обліки поступово відійшли в минуле. Зрозумів, що машина виконає пошук даних швидше за людину, правоохоронні органи всього світу почали переводити свої архіви в електронні бази даних. Із часом зрозумів, що з комп'ютера неможливо «вижати» більше, ніж у ньому міститься інформації, довелося шукати нові підходи вирішення питання. Саме на цьому етапі розвитку цивілізації з'явилось нове визначення – інформаційні технології [1].

Інформація, що необхідна правоохоронним органам, надзвичайно різноманітна та визначається необхідністю кожного окремого підрозділу правоохоронних органів. Потреби оперативних співробітників, слідчих або співробітників оперативно-технічних підрозділів кардинально різні. Джерела інформації можуть бути як відкритими, так і конфіденційними. До першої категорії належать усі засоби масової інформації. Стосовно інформації конфіденційного характеру, то, як правило, вона здобувається кропіткою працею співробітників «під прикриттям».

У теорії управління термін «інформація» визначається як відомості про факти, події, процеси, явища, стан об'єктів (властивості, характеристики) у певній предметній галузі, які використовуються для оптимізації прийнятих рішень під час управління цими об'єктами; система повідомлень, на яку усвідомлено звернено увагу конкретного споживача для складання повного уявлення про будь-яке явище чи подію; певна сукупність різних повідомлень, зведень, даних про відповідні предмети, явища, процеси, відносини, які, будучи зібраними, систематизованими і перетвореними на придатну для користування форму,

відіграють у процесі прийняття й реалізації управлінських рішень виняткову роль тощо. Отже, вчені поки ще не дійшли єдиного висновку щодо сутності цього феномена, однак вони намагаються знайти його нові риси.

Офіційне визначення інформації сформульовано в Законі України «Про інформацію», стаття 1 якого під інформацією розуміє документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі [2].

Інформація (як наукова категорія) в управлінських структурах характеризується низкою ознак (властивостей), до яких належить певна самостійність даних; можливість багатократного використання даних, зберігання у суб'єкта, що їх передає або отримує; придатність до оброблення, інтеграції і «стискання» обсягу за рахунок вилучення інформації, що є повторною і паралельною; допустимість математичного аналізу; системність, комунікативність. [3]

У юридичній літературі подаються різні підстави для класифікації інформації. Наприклад, її поділяють на офіційну і неофіційну, загальну і галузеву, горизонтальну і вертикальну, за змістом і цільовим призначенням, можливими соціальними наслідками, мірою доступності, а також на основі її співвідношення в часі (інформація про минуле, сьогодення й майбутнє). [4]

Виходячи з принципів методології системного підходу, процеси проектування й здійснення управлінської діяльності взагалі не є можливими без постійного одержання і використання інформації, яка має ґрунтуватися на належному інформаційному забезпеченні. Такої думки дотримуються більшість сучасних науковців. [5]

Слід зауважити, що поняття «інформаційне забезпечення» широко використовується різними науками, насамперед під час розкриття тих чи інших питань управління в різних сферах суспільного життя. Тому в науковій літературі з управління є багато визначень терміна «інформаційне забезпечення» в управлінській діяльності, котре розуміється як група забезпечень, які пов'язані з використанням документів і даних; спеціально організована в межах органу управління діяльність, спрямована на створення, функціонування та вдосконалення інформаційних систем, службовців виконанню завдань управління, [6] органічна єдність роботи щодо визначення змісту, обсягів якості інформації, необхідної для здійснення управління, а також заходів щодо раціональної організації процесів збирання, систематизації, накопичення та оброблення цієї інформації із застосуванням різноманітних методів, методик і технічних засобів; [7] діяльність, яка організовується в межах управління, спрямована на проектування, функціонування та вдосконалення інформаційних систем, які забезпечують ефективне виконання завдань управління тощо [8]. Саме від інформаційного забезпечення залежить ефективність управління певною системою.

Наприклад, на думку Д.Я. Семир'янова, інформаційне забезпечення управління підрозділами податкової міліції – функціонально та структурно виділена спеціально організована діяльність податкової міліції, що передбачає збір, накопичення й обробку даних; пошук, аналіз й узагальнення інформації; отримання спеціальних знань, спрямована на якісне забезпечення управлінської діяльності на різних рівнях у структурі податкової міліції. [9]

Інформаційне забезпечення оперативних підрозділів має два аспекти. По-перше, правовий, який стосується

визначення правової основи проведення адміністративно-управлінських, оперативно-розшукових, слідчих заходів, умов та підстав для їх проведення, гарантій дотримання законності, прав та обов'язків підрозділів, по-друге, технічний, який полягає в забезпеченні доступу до інформаційних підсистем та картотек усіх рівнів, отриманні та переданні інформації, забезпеченні захисту інформації. [10]

Інформаційне забезпечення – динамічний процес, за допомогою якого інформація циркулює в системі. Цей процес називається інформаційним і поділяється на такі етапи: підготовчий, обчислювальний та споживання [11].

Інформаційні системи забезпечують правоохоронним органам збір, зберігання, обробку, пошук, видачу інформації, необхідної в процесі прийняття рішень, завдань із будь-якої сфери діяльності, допомагають аналізувати проблеми і створювати нові продукти. Для інформаційного забезпечення діяльності кожного конкретного правоохоронного органу створюються відповідні інформаційні бази.

Структурними елементами таких систем є зосередження у відповідальних інформаційних масивах (банках даних) відомостей, необхідних для функціонування правоохоронного органу; джерела отримання цих відомостей і схеми потоків інформації; засоби обліку, зберігання і переробки інформації; канали зв'язку і передавання інформації, персонал суб'єкта й об'єкта управління, що забезпечує діяльність інформаційної системи правоохоронних органів. [12]

Головна мета функціонування інформаційної системи полягає в тому, щоб на підставі зібраних початкових даних отримати похідну, підсумкову інформацію, яка буде складати основу для підготовки відповідних управлінських рішень [13]

Загальною метою системи інформаційного забезпечення правоохоронних органів є повна інформаційна підтримка практичної діяльності у боротьбі зі злочинністю на основі комплексу нормативно-правових, організаційних, програмних та інших заходів [14]

Належне інформаційне забезпечення на сучасному етапі неможливе без підвищення загального рівня комп'ютерної грамоти працівників правоохоронних органів.

Із наукової та нормативної літератури видно, що хоча системи інформаційного забезпечення правоохоронних органів мають різні особливості, проте їх об'єднує спрямованість до інтеграції. Вони будуються як системи взаємопов'язаних інформаційних програм.

Основне завдання інформаційної служби – цілодобова інформаційна підтримка оперативно-розшукового напрямку діяльності правоохоронних органів.

У теорії оперативно-розшукової діяльності визначено три основні методи інформаційного забезпечення діяльності суб'єктів оперативно-розшукової діяльності:

- інформаційно-аналітичний метод оцінки інформації;
- інформаційно-аналітичний метод збирання, обробки та використання отриманої інформації;
- розшуку інформації в інформаційно-пошукових системах.

Тільки комплексне застосування методів отримання інформації дає можливість сформувати систему заходів, орієнтованих на результат.

Питання інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності правоохоронних органів в Україні є достатньо дискусійним та, враховуючи стрімкі темпи інформатизації, потребує постійного дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Інформаційний ресурс наукових робіт. URL: https://stud.com.ua/62163/pravo/informatsiyne_zabezpechennya_operativno_rozshukovih_zahodiv
2. Закон України «Про інформацію». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
3. Арістова І.В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти / За загальною редакцією д-ра юрид. наук, проф. Бандурки О. Москва: Монографія. Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ, 2000. 368 с.
4. Дегтяр А.О. Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття й реалізації державно-управлінських рішень. Актуальні проблеми державного управління: Наук. зб.: У 2-х ч. Харків: Вид-во ХарPI УАДУ. 2002. № 2 (13). Ч.1. С. 51–54.

5. Ткачук В.В. Роль керівника в регулюванні інформаційних потоків управлінського процесу. Економіка АПК. 2008. № 11. С. 9–11.
6. Дмитриев В.Ю. Информационное обеспечение инновационного менеджмента в высшем учебном заведении. С. 143–146.
7. Васильєв І.О. Сучасні проблеми інформаційного забезпечення діяльності органів внутрішніх справ. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2009. № 3. С. 31–35.
8. Воскресенский Г.М. Теория и практика информационного обеспечения управления в органах внутренних дел. Москва, 1985. С. 21.
9. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління підрозділами податкової міліції України: автореф. Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Держ. податк. адмін. України, Нац. акад. держ. податк. служби України. Ірпінь, 2004. 18 с.
10. Загіка Г.В., Васильєва Л.В. Оптимізація інформаційної діяльності органів внутрішніх справ. Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. 2005. № 4. Ч.1. С. 55–58.
11. Формування системи інформаційного забезпечення управлінської діяльності керівника торговельного підприємства: Автореф. Дис. ... канд. екон. наук: 08.06.02; Київ. нац. торг.- екон. ун-т. Київ, 2000. 20 с.
12. Бандурка О.О. Управління державною податковою службою в Україні: організаційно-правові аспекти: дис... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Київський міжнародний ун-т. Київ, 2007. 499 с.
13. Васильєв І.О. Сучасні проблеми інформаційного забезпечення діяльності органів внутрішніх справ. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2009. № 3. С. 31–35.
14. Використання інформаційного ресурсу підрозділами податкової міліції для прийняття управлінського рішення: Автореф. Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Держ. податк. адмін. України, Нац. акад. держ. податк. служби України. Ірпінь, 2004. 16 с.

УДК 343.123.5

ПРОЦЕСУАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ СЛІДЧОГО (ПРОКУРОРА), СПРЯМОВАНА НА ПІДГОТОВКУ ДО СКЛАДАННЯ ОБВИНУВАЛЬНОГО АКТА

PROCEDURAL ACTIVITIES OF THE INVESTIGATOR (THE PROSECUTOR) AIMED AT DRAWING UP THE INDICMENT

Глиняний О.В.,

здобувач кафедри кримінального процесу та
оперативно-розшукової діяльності

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

У статті досліджено етапи підготовки до складання обвинувального акта. Надано науково обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства України та правозастосовної практики.

Ключові слова: обвинувальний акт, закінчення досудового розслідування, надання доступу до матеріалів кримінального провадження.

В статье исследованы этапы подготовки к составлению обвинительного акта. Представлены научно обоснованные рекомендации по совершенствованию уголовного процессуального законодательства Украины и правоприменительной практики.

Ключевые слова: обвинительный акт, окончание досудебного расследования, предоставление доступа к материалам уголовного производства.

The article examines the stages of preparation for the preparation of the indictment. Presented scientifically based recommendations to improve the criminal procedure legislation of Ukraine and law enforcement practice.

Key words: indictment, end of pre-trial investigation, granting access to criminal proceedings.

Постановка проблеми. Розглядати складання обвинувального акта лише як технічну дію, що полягає у викладенні слідчим (прокурором) інформації на паперовому носії, на наш погляд, є не виправданим спрощенням процесу формування підсумкового документа досудового розслідування. По-перше, виконанню зазначеної технічної роботи передують ціла система підготовчих процесуальних дій, які є необхідними умовами для складання обвинувального акта. По-друге, сам факт складання підсумкового документа ще не ставить крапку в стадії досудового розслідування, оскільки законом передбачено систему обов'язкових дій, що охоплюються першою стадією кримінального провадження, серед яких є затвердження обвинувального акта прокурором, вручення його копії обвинуваченому, передавання обвинувального акта до суду, внесення інформації до ЄРДР та ін. Тож, документальне оформлення обвинувального акта є лише одним з елементів системи дій із формування та подальшого скерування підсумкового документа досудового розслідування.

Стан дослідження. У кримінальній процесуальній науці питаннями, які стосуються місця та значення обвинувального висновку (за КПК України 1960 року) й обвинувального акта (за КПК України 2012 року) в системі

рішень досудового розслідування займалися Н.Л. Боржецька, В.Г. Дрозд, В.О. Гринюк, О.С. Мазур, О.О. Торбас та ін. Незважаючи на це, в теорії і практиці існує низка невирішених проблем, пов'язаних із процесуальним порядком підготовки до складання та складання цього підсумкового процесуального рішення досудового розслідування.

Мета статті. Зважаючи на вказане вище, видається виправданим побудувати логіку викладення матеріалу в статті блоками, залежно від процесуальних дій, що пов'язані із завершенням першої стадії кримінального провадження шляхом складання обвинуваченого акта.

Виклад основного матеріалу. До дій, що обов'язково мають передувати складанню обвинувального акта, сучасні дослідники справедливо відносять (а) систематизацію матеріалів досудового розслідування, (б) повідомлення прокурором або слідчим за його дорученням підозрюваному, його захисникові, законному представникові та іншим передбаченим законом учасникам провадження про надання доступу до матеріалів досудового розслідування, (в) надання доступу до матеріалів досудового розслідування, (г) вирішення заявлених клопотань [1, с. 81]. Належне виконання вказаних передумов є безумовною вимогою законності складання та подальшого направлення